

ת"פ 11805/05/15 - מדינת ישראל נגד ישעיהו אגיבייב - בעצמו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 11805-05-15 מדינת ישראל נ' אגיבייב

בפני
כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל
באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד עדי ערד

המאשימה

נגד

ישעיהו אגיבייב - בעצמו
ע"י עו"ד מירב חסן

הנאשם

גזר דין

כתב-האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, שגובש בהסדר דיוני, בעבירה של **סיוע לשוד בנסיבות מחמירות** לפי סעיף 402(ב) יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"].

2. על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, ביום 22.04.15, בשעות הצהריים, נפגשו הנאשם ושי סאסי (להלן: "סאסי") בנתניה. הנאשם הרכיב את סאסי על קטנועו והשניים נסעו יחדיו ברחובות העיר נתניה.

בשעה 14:30 לערך, הגיעו הנאשם וסאסי, בעודם רכובים על הקטנוע, לרחוב הרצל פינת עולי הגרדום ופגשו בא ק, ילידת 1947 (להלן: "המתלוננת"), אשר באותה העת, טיילה במקום יחד עם שני כלביה מסוג "צ'ין יפני" אשר היו קשורים באמצעות רצועה. הנאשם וסאסי שוחחו עם המתלוננת ושאלו אותה אודות הכלבים, לרבות מחירם. המתלוננת השיבה לשניים, כי עלות כל גור היא כ- 4,000 ₪, והשניים המשיכו בנסיעה לכיוון רחוב עולי הגרדום בעיר.

משסיימה המתלוננת לטייל עם כלביה ברחבת בית הספר, יצאה לשביל וצעדה בו חזרה לרחוב עולי הגרדום, אז רץ לעברה סאסי כשהוא אוחז בידו קסדה. כשהגיע סאסי אל המתלוננת דחף אותה, וכתוצאה מכך נפלה המתלוננת על הקרקע. המתלוננת ניסתה להתרומם ומעדה בשנית, וכל אותה העת, אחזה ברצועת הכלבים. במטרה להרפות את אחיזת המתלוננת מרצועת הכלבים, הכה סאסי את המתלוננת בידה באמצעות הקסדה, מספר פעמים, נטל את רצועת הכלבים ונס לעבר הנאשם אשר המתין לו כל אותה העת בפינת הרחוב רכוב על

הקטנוע, על מנת למלט אותו מהמקום עם הכלבים.

משעלה סאסי על הקטנוע, נמלטו השניים מהמקום ונסעו לביתו של הנאשם.

כתוצאה ממעשיו של סאסי, נגרמה למתלוננת המטומה לאורך רגלה השמאלית, המטומות בכפות הידיים, כאבים בחלקי גופה השונים וכן נגרם לה נזק נפשי רב.

תסקירי שירות המבחן

3. שני תסקירים הוגשו בעניינו של הנאשם, מהם למדתי, כי הנאשם יליד הארץ, רווק כבן 21, נעדר עבר פלילי, מנהל אורח חיים דתי ומתגורר בבית הוריו בנתניה, ונכון לתסקיר מאוקטובר 2017 מצוי היה בתנאים מגבילים של "מעצר בית" לילי. מתיאוריו ניתן להבין כי הוא בן למשפחה קשת-יום, עם שני הורים הסובלים מבעיות בריאות.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד במסגרות חינוך דתיות עם בגרות חלקית ושיתף, כי אובחן כסובל מהפרעת קשב וריכוז, אשר השפיעה על יכולותיו הלימודיות לאורך השנים. הוא גויס לצבא, אך בשל שיבוצו בבסיס המרוחק מביתו, ולאור המצוקה המשפחתית, בחר לדבריו לבצע עבירת נפקדות בגינה ריצה מאסר צבאי, שלאחריו שוחרר מהמשך שירות. באותה תקופה החל לעבוד כמסגר לשביעות רצון מעסיקו, אך זמן קצר לאחר מכן נעצר בגין העבירה נושא גזר-הדין.

לאחר שחרורו ממעצר, עבד כטבח במסעדה, ומעסיקו מסר כי הנאשם התגלה כאדם חרוץ, אדיב, נאמן וחדור מוטיבציה המוכן להשקיע על מנת להתקדם.

הנאשם מסר לשירות המבחן, כי הוא שואף להשתלב בלימודי מקצוע בתחום הנגרות, במסגרת פרויקט של משרד התעסוקה, ולפתח עצמו במישור התעסוקתי, הכלכלי והזוגי. עוד תאר כי מאז אירוע העבירה, התחזק בדת והשתלב בשיעורי תורה באופן קבוע, אשר לתפיסתו מהווים עבורו גורם מארגן ומקור לתמיכה ושייכות. בשיחה טלפונית עם הרב, חיזק את דבריו של הנאשם ומסר את התרשמותו בדבר תהליך חיובי בו נתון הנאשם כיום.

הנאשם מצוי בקשר זוגי מזה כ- 4 שנים, בת זוגו חיילת כבת 20. לדבריו, בעקבות התחזקותם בדת, מתכננים השניים להינשא בתום ההליך המשפטי.

ברקע לביצוע העבירה, תיאר הנאשם מצוקה כלכלית עמוקה במשפחתו וחובות רבים שצבר, בין היתר בעקבות הלוואה שלקח לרכישת אופנוע. מסר, כי באותה העת היה עריק, התקשה במציאת מסגרת מארגנת ואף חבר לחברה שולית. הנאשם התקשה לקבל אחריות מלאה על המימוש לו. תיאר היכרות חברתית קודמת ושטחית עם סאסי, שותפו לביצוע העבירה, ושלל כי ידע אודות כוונותיו לביצוע העבירה מראש. תיאר, כי סייע לסאסי לחטוף את הכלבים מידי המתלוננת, בכך שהמתין לו על האופנוע, וביחד ברחו מהמקום. לדבריו, לא היה עד לאלימות הפיזית שסאסי נקט כלפי המתלוננת, והפגיעה בה נודעה לו רק בדיעבד. בדבריו, לקח אחריות על היותו חלק ממעשה השוד, ושיתף כי מצר על כן שלא ניסה לעצור את המעשה באותו הרגע. הביע הבנה ואמפתיה כלפי

הפגיעה במתלוננת המבוגרת, והבין כי בהתנהגותו יצר חוויה טראומטית עבודה, ועל כן נכון לפצותה.

לצד הבנתו אודות פגיעתו במתלוננת, התרשם שירות המבחן מנטייתו של הנאשם לטשטש ולהפחית מחומרת המיוחס לו, תוך השלכת האחריות על גורמים חיצוניים, ביניהם על סאסי, ונקיטת גישה מצמצמת ומרחיקה. על אף קשייו להעמיק בהתנהלותו הבעייתית בעת ביצוע העבירה, בשיחה עמו ניתן היה להתרשם, כי כיום מצר על אופן התנהגותו.

במהלך פיקוח המעצר, מסר הנאשם בדיקת שתן אחת בה נמצאו שרידי סם מסוג קנאביס, ובדיקת שתן נוספת שביצע נמצאה נקייה משרידי סם. במסגרת הצו שולב הנאשם בקבוצה ייעודית לעצורי בית והוא השתתף באופן פעיל בקבוצה.

הוצע לנאשם להסתייע בשירות המבחן, אך הוא שלל נזקקות טיפולית וציין, כי עבר מאז העבירה תהליך התבגרות, ניתק את קשריו השוליים, ומשקיע מאמצים בתפקוד תקין, לאחר שהפיק את הלקח הנדרש ממעורבותו בביצוע העבירה הנוכחית.

בסיכום האבחון עולה תמונה של בחור, אשר מגיל צעיר נאלץ לקחת על עצמו תפקידים משפחתיים שלא תאמו את התפתחותו. ניכר, כי הוריו התקשו להוות עבורו גורמי תמיכה, הכוונה ומציבי גבול, כאשר נהג להתרועע עם אוכלוסייה שולית וסיגל לעצמו דרכי התמודדות ופתרון בעייתיים במצבי לחץ, מצוקה ומצב כלכלי ירוד. להערכת השירות, הנאשם ביצע את העבירה על רקע המתואר לעיל, תוך התמקדות בסיפוק צרכיו המידיים, כשהוא בחר בדרכי התנהלות שוליים להשגת רווח כלכלי מהיר וקל מבלי שהשקיע מחשבה על השלכות מעשיו.

נוכח ההתרשמות כי הנאשם אינו פנוי ומסוגל בעת הנוכחית להיעזר בקשר טיפולי, לא הומלץ על המשך מעורבות טיפולית, אך כן הומלץ להטיל עליו מאסר בעבודות שירות ברף התחתון. להערכת השירות, קיימת חשיבות להתחשב בכך שמדובר בנאשם צעיר ונעדר עבר פלילי, ולאפשר לו תפקוד תעסוקתי יציב ככל שניתן, המהווה מרכיב משמעותי בשינוי שמבקש לערוך בחייו, וכן על הטלת פיצוי כספי למתלוננת כדרך נוספת לסמן את פגיעתו של הנאשם בה.

4. תסקיר משלים התקבל ביום 10.4.18 לאחר שנשמעו הטיעונים לעונש ועתירת המדינה למאסר בפועל. מתסקיר זה עלה, כי נבחנה שוב התאמתו של הנאשם לטיפול במסגרת שירות המבחן. צוין, כי הנאשם החל לעבוד בינואר 2018 כמחסנאי במפעל לציד רפואי, תיאר עבודה זו כמשמעותית עבורו, מתאימה לכישוריו ומגלמת אפשרויות קידום עבודה, ושיתף את מעסיקו בהליך המשפטי.

הנאשם שב על עמדתו לפיה, מאז אירוע העבירה התחזק בדת, השתלב בשיעורי תורה באופן קבוע, ואלו לתפיסתו מהווים עבורו גורם מארגן ומקור לתמיכה ושייכות. עוד הוסיף, כי חרף הצהרתו בבית-המשפט בדבר מוכנותו לטיפול, הוא אינו תופס עצמו כמי שזקוק לסיוע טיפולי פרטני במסגרת שירות המבחן, ומעריך כי מסוגל לשמור על המשך תפקוד נורמטיבי ותקין בכוחות עצמו ובסיוע הרב המלווה אותו, אשר מהווה עבורו דמות משמעותית בחייו.

הנאשם חזר והדגיש את השינוי שערך בחייו מאז ביצוע העבירה, אשר בא לידי ביטוי בניתוק קשריו השוליים, קיום מערכת זוגית והשתלבותו בעבודה יציבה.

שירות המבחן התרשם, כי ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשם גורם מרתיע, אשר תרם להתארגנות בחייו וכיום הוא מכיר בהשלכות מעשיו על חייו האישיים ומעוניין לשמור על אורח חיים נורמטיבי.

בשים לב לעמדת המדינה לעונש מאסר בפועל, ומבלי להתעלם מחומרת העבירות, חזר השירות על הערכתו, כי הטלת ענישה מחמירה בדרך של מאסר בפועל עלולה לפגוע בתפקודו התעסוקתי היציב, במאמציו לתפקוד תקין ולגרום לרגרסיה משמעותית במצבו.

לכן, הומלץ על הטלת עונש מאסר בעבודות שירות ברף הנמוך, וכן צו מבחן אשר יסייע לנאשם להתמיד בתהליך השיקום אותו מתאר, במסגרתו יהווה השירות מקור להכוונה ופיקוח.

ראיות לעונש

5. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש.

6. מטעם הנאשם העיד הרב דניאל אברהם, אשר מלווה את הנאשם למעלה משנה וחצי. הרב הגיש מכתב שכתב (1/נ) והוסיף, כי הנאשם הגיע אליו בתחילה במצב לא פשוט, הביע חרטה עמוקה וצער גדול למעשה שעשה, והרב התרשם מכנות דבריו ורצונו בחיים חדשים וטובים יותר. תיאר, כי הוא יושב עם הנאשם מדי יום, במשך תקופה ארוכה מאוד, ולהתרשמותו חל בו מהפך עצום. בעת ביצוע העבירה הנאשם היה נתון תחת לחץ חברתי ולחצים מבית, כשמצבו הנפשי היה מדורדר. מאז, נכח בטוב ליבו ובשאיפתו לחיים נורמטיביים, ברצונו להשתנות ולהציל את עצמו, כשכיום הוא מתפקד כאדם בוגר, עתיד לבנות בית עם בת-גילו ועובד יותר מ- 8 שעות ביום. הרב ביקש התחשבות במאמצים הגדולים שהנאשם השקיע ולסייע לו לעלות על דרך המלך.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה טען, כי הנאשם היה שותף לשלב המקדים בו ניגש עם שותפו אל המתלוננת, והשניים ביררו נתונים לגבי שווים של הכלבים. בהמשך לכך, המתין על הקטנוע כדי למלט את השותף מהמקום.

הוסיף בהגנות, כי עניינו של סאסי שונה, שכן הוא הורשע בשתי עבירות של שוד, לחובתו עמד מאסר על תנאי, הוטלו עליו 48 חודשי מאסר, ולאחר הפעלת מאסר מותנה באופן חלקי, הושת עליו עונש של 51 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה טען באשר לפגיעה בערכים מוגנים והוסיף, כי השוד היה מתוכנן, החל בשיחה מקדימה, ועלול היה להיגרם למתלוננת נזק רב נוכח גילה. עם זאת, חלקו היחסי של הנאשם הוא פחות מחלקו של השותף, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בהוראת החיקוק בה הורשע המייחסת לו סיוע.

ב"כ המאשימה עתר למתחם ענישה שנע בין 12- 30 חודשי מאסר.

טען, כי לזכות הנאשם, יש לזקוף את גילו הצעיר, היעדר עבר פלילי, את הודאתו והחיסכון בזמן שיפוטי, ולכך שחלפו שנתיים וחצי ממועד ביצוע העבירות.

יחד עם זאת, בכל הנוגע לנטילת אחריות, מהתסקיר עולה שהיא אינה מלאה ויש נטייה לטשטוש והשלכה על גורמים חיצוניים. כן הדגיש את סירובו של הנאשם להירתם לטיפול, חרף הנזקקות העולה מהתסקירים, לרבות העובדה שמסר בדיקת שתן מלוכלכת.

בנסיבות האמורות, סבור ב"כ המאשימה שהענישה צריכה להיות בחלק הנמוך של המתחם, והוא עתר להטיל על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל - כרבע מעונשו של השותף, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

8. ב"כ הנאשם הדגישה את גילו של הנאשם, שבמועד ביצוע העבירה היה בן 19 שנים. הנאשם בן למשפחה נורמטיבית, נעדר עבר פלילי, חרף המצוקה הכלכלית שהיה בה. הנאשם הודה ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. טענה, כי יש להתחשב בעובדה שהנאשם היה במעצר כאשר זהו מעצרו הראשון, שהיווה עבורו חוויה קשה מאוד. לאחר מכן, הנאשם היה משוחרר בתנאי איזוק מיום 13.7.15 - 24.3.16, ובהמשך זכה להקלה בתנאים המגבילים.

במשך השנתיים וחצי שחלפו, הנאשם אחז בהזדמנות שניתנה לו כדי לערוך שינוי בחייו וחשבון נפש עם עצמו, ומצוי בחברה נורמטיבית וטובה. מדובר, לכן, במעידה חד-פעמית, כשהאינטרס הציבורי מחייב המשך שיקומו, במיוחד על רקע העובדה שהנאשם חווה זעזוע מעצם שהייה במעצר. הנאשם מפגין חריצות, עובד מדי יום, והוא כיסה את החובות שהיו לו בהוצל"פ. הוא זוכה לתמיכת משפחתו ובת-זוגו, עימה עתיד הוא להתחתן לאחר סיום ההליך.

באשר לעבירה טענה, כי הנאשם הסתובב עם שותפו, ממנו חשש מאוד, לא ידע בדיוק מה בוצע במתלוננת, ולאחר שנודע לו כי היא הותקפה, לא הפסיק לבכות במהלך חקירתו.

בתחילה, טענה ב"כ הנאשם כי חלה אי-הבנה עם שירות המבחן באשר לסוגיית הטיפול, שכן הנאשם מתייחס לקשר עם הרב כקשר טיפולי, אך הוא הביע נכונות להשתלב בכל מסגרת טיפולית שתוצע לו. הדיון נדחה על-מנת לקבל תסקיר משלים, ולאחריו טענה כי הנאשם שוחח בכנות ובחופשיות עם קצינת המבחן כשמסר, כי השיחות עם הרב והמסגרת הדתית מספקים עבורו את רשת התמיכה לה הוא זקוק. עם זאת, השינוי ניכר בכל אורחות חייו, ועל כן ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן, לאחר שהנאשם הסכים להמשך קשר עם השירות.

9. בדברו לבית-המשפט, מסר הנאשם כי הוא מביע חרטה על שלוש השנים שעברו ועל המעשה החמור שעשה. הנאשם מסר, כי הוא חש בושה רבה, אך האירוע הביא לכך שהוא החליט באיזו דרך חיים לבחור. הדגיש, כי מעד באופן חד-פעמי, הוא מעוניין להינשא לחברתו, זוכה לסיוע, הכוונה ותמיכה מהרב בכל נושא, והביע בטחון כי לא יחזור על מעשים מעין אלו.

דין והכרעה

10. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך חברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. הערך החברתי המוגן עניינו הזכות לשלמות הגוף, הזכות לביטחון אישי והזכות לקניין, כאשר במקרה זה פגע הנאשם באופן מוחשי בערכים המוגנים, בכך שסייע לאחר לשדוד אישה לא צעירה, אשר כל חטאה בכך שיצאה לטייל עם כלביה.

כב' השופט זילברטל התייחס לפגיעות שנגרמות על-ידי מי שמבצע עבירת שוד:

"אין צורך להרחיב את הדיבור באשר לערך החברתי שנפגע מביצוע עבירת השוד. רבות נאמר על החומרה הרבה הגלומה בעבירה זו, ועל היותה מחייבת ענישה הולמת. אכן, 'מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובביטחונם של הציבור בכללותו'... יחד עם זאת, יש לזכור כי קיימת קשת רחבה של מעשי שוד אפשריים הנבדלים זה מזה בנסיבותיהם ובמדרג חומרתם. מידת הפגיעה בערכים החברתיים, וכך גם מדיניות הענישה הנוהגת, תלויים, אפוא, בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד וחומרתו..." (ראו בע"פ 772/13 יחיא נגד מדינת ישראל, [29.6.14]).

12. ואכן, בבחינת מעשיו של הנאשם והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין, ראוי לתחום את חלקו באירוע.

מימד התכנון אינו מובהק באירוע, וככל הנראה מסביר את העובדה שלנאשם לא יוחסה עבירה של קשירת קשר.

הנאשם היה שותף לשלב המקדים לשוד, במהלכו נסע יחד עם שותפו על הקטנוע שבבעלותו, השניים הבחינו במתלוננת ושוחחו עימה - לרבות על מחירי הכלבים. מעובדות כתב-האישום עולה, כי הם המתינו עד שסיימה לטייל ברחבה ציבורית ופסעה בשביל. בשלב זה, התרחשה אלימות קשה כלפי המתלוננת, אשר בוצעה על-ידי סאסי לבדו, וכתוצאה מאלימות זו נגרמו למתלוננת נזקיה הפיסיים והנפשיים. הנאשם לקח חלק בשלב האחרון של האירוע, כאשר הוא המתין לסאסי, אשר הצליח לגנוב את הכלבים, בפינת רחוב, והשניים נמלטו מהמקום כשהם רכובים על קטנועו של הנאשם.

הנאשם הוגדר, בצדק, כמי שסייע לסאסי, ולזכותו יש להדגיש, כי לא נקט בכל אלימות כלפי המתלוננת. עם זאת, ראוי לציין כי הוא היווה חוליה-בלעדיה-אין בשוד, בכך שלקח חלק בשיחה המקדימה "התמימה" עם המתלוננת, וכן סיפק את כלי המילוט מהזירה.

13. מנעד הענישה בעבירות שוד הוא רחב, וכדבריו של כב' השופט רובינשטיין (כתוארו אז) בע"פ 4841/13 ספי נגד מדינת ישראל [6.2.14]:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת...את המסגרת קבע כמוכן המחוקק בקביעת 'תג עונש' לעבירה זו - אין זהה דינה של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זהה דינה של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראי-ספונטנית; אין זהה דינה של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זהה דינה של עבירה חד-פעמית למסכת שיטתית של עבירות..." (ראו בפסקה י"א).

14. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לחלקו של הנאשם כמסייע לשוד אלים כלפי אישה מבוגרת, על-מנת לגנוב כלבים שלהם "תג מחיר", בו לא לקח חלק באופן ישיר, אלא תיגבר את המבצע העיקרי בשלב המקדים לשוד ובמילוט מהזירה. עייתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים (שרובה לא התאימה לנסיבות העבירה שביצע הנאשם) ובפסיקה נוספת.

בפסיקת בית-המשפט העליון, נדונו מספר מקרים, הכוללים נסיבות חמורות יותר, ככל שהמדובר במימד התכנון, בהצטיידות, ביעד השוד, ובביצוע עבירות נלוות.

כך, למשל, בע"פ 5209/17 אבו נסרה נגד מדינת ישראל [25.1.18], נדון עניינם של שני מערערים - מוחמד וסופיאן, אשר נסעו ברחובות נצרת בעוד מוחמד נוהג במכונית. מוחמד

הבחין במתלוננת, אישה כבת 65, כשעל ידה הימנית תיק, אז החליט לשדוד את התיק, וביקש מסופיאן לנהוג במכונית בזמן שהוא ישדוד את תיקה של המתלוננת. סופיאן עבר למושב הנהג, המתין כאשר המכונית מונעת, מוחמד התנגב אל מאחורי המתלוננת, דחף אותה בחוזקה, ומשך את התיק בכוח. כתוצאה מהתנגדותה נפלה המתלוננת ארצה ונגרמו לה חבלות. מוחמד ברח אל הרכב והמערערים נמלטו מן המקום, כאשר סופיאן נהג במכונית, על אף שלא היה לו רישיון נהיגה.

סופיאן הורשע בביצוע עבירות של סיוע לשוד בנסיבות מחמירות, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, ונקבע מתחם ענישה שנע בין 15 - 32 חודשי מאסר. על סופיאן, צעיר בן 21 ללא עבר פלילי, אשר לקח אחריות חלקית על מעשיו ולא היתה המלצה טיפולית בעניינו, הושת עונש מאסר בפועל בן 22 חודשים.

בית-המשפט העליון דחה את הערעור וציין, כי אין המדובר בעונש קל, אך הוא אינו חורג מהרף הראוי.

ע"פ 8357/17 ביטון נגד מדינת ישראל [5.3.18] - המערער ואחר קשרו קשר לשדוד את המתלוננת, אשר נתבקשה על ידי מקום עבודתה להפקיד בבנק המחאות וכסף מזומן. המערער והאחר עקבו עם רכבם אחר רכבה של המתלוננת, וכשעצרו, האחר יצא מהרכב, רכן אל עבר המתלוננת ודרש

ממנה למסור לו את התיק, הרים חפץ הנחזה להיות אקדח והכה באמצעותו את פיה של המתלוננת, תוך שהוא פוצע את שפתה, מאיים עליה בשנית ולבסוף לקח את התיק שהיה מונח על המושב. בהתאם לקשר, המערער המתין כל העת בקרבת מקום, כאשר הרכב חסם נתיב תנועה ולא איפשר לרכבים אחרים לנסוע. האחר חזר בריצה אל עבר הרכב והמערער והאחר נמלטו מהמקום. המערער הורשע בעבירה של סיוע לשוד, ועל-פי הסדר הטיעון המשיבה עתרה לעונש מאסר בפועל של 18 חודשים כעונש ראוי, ולפיצוי מוסכם בסכום של 10,000 ₪. מהתסקיר עלה שהמערער לא לקח אחריות על מעשיו, צמצם את מעורבותו באירוע ולא היתה המלצה טיפולית. ניתן משקל לכך שהמערער נעדר עבר פלילי וכי בהודאתו חסך מהמתלוננת להעיד. בית-המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 16 ל- 36 חודשי מאסר, והשית על המערער 17 חודשי מאסר בפועל.

בית-המשפט העליון קבע, כי המעשה משלב רדיפת בצע ושימוש באלימות, לאור יום ובתוך עיר, ויש בכך פגיעה חמורה בסדר הציבורי ובביטחון האזרח, שכל חטאו הוא שבמסגרת עבודתו היה עליו להפקיד כסף בבנק. גם אם העונש נוטה לחומרה, הוא אינו מצדיק התערבות והערעור נדחה.

ע"פ 6615/15 **אברבנל נגד מדינת ישראל** [24.2.16]- המערער הורשע לפי הודאתו בעבירות של סיוע לשוד וקשירת קשר לפשע. באירוע הראשון סייע לאחר שביצע שוד בבנק באמצעות אקדח צעצוע, אותו כיוון לעבר הנוכחים בבנק ופקידה בבנק, כשהנאשם המתין לו ברכב מחוץ לבנק והשניים נמלטו מהמקום ברכב. כעבור שבועיים קשרו השניים קשר לשדוד בנק אחר והגיעו למקום כשהמערער חבש פאה, אלא שבשל חשש מכך שעובר אורח ראה אותם, עזבו את המקום. יצוין, כי למחרת חזר האחר לבדו אל הבנק לשם ביצוע השוד.

התסקירים תיארו נטילת אחריות חלקית מצד המערער, והשתתפות בהליכי טיפול ראשוניים.

באישום הראשון נקבע מתחם ענישה שנע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר, ובאישום השני מתחם שנע בין 6 ל- 12 חודשים. על המערער, שלחובתו עמד רישום פלילי ללא הרשעה, הושת מאסר בפועל בן 14 חודשים.

ערעור על חומרת העונש נדחה.

בפסיקת בתי-המשפט המחוזיים, ניתן למצוא מקרים המצויים ברף חומרה דומה לעבירה שביצע הנאשם על נסיבותיה:

ת"פ (מחוזי י-ם) 8619-04-15 **מדינת ישראל נגד אבו טעמה** [11.2.16]: הנאשם ואחר נסעו ברכב וחিপשו הזדמנות לשדוד טלפון סלולארי מעוברי אורח. האחר ירד מהרכב וניגש למתלוננת, אשר עמדה בתחנת אוטובוס. הוא ביקש ממנה סיגריה, ולאחר שסירבה דחף אותה ולקח מידה את הטלפון הנייד שהחזיקה. האחר חזר לרכב עם הטלפון והשניים נמלטו מהמקום. הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה בגדרו של הסדר טיעון, בסיוע לשוד בנסיבות מחמירות.

הנאשם בן 22, רווק, ללא עבר פלילי, התקשה לקחת אחריות על מעשיו, ושירות המבחן המליץ להטיל עליו עונש של מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה.

בית-המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 6 עד 24 חודשי מאסר, והטיל על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

עיון במאגרי המידע מעלה, כי לא הוגש ערעור על גזר-הדין.

ת"פ (מחוזי מרכז) 52719-01-15 **מדינת ישראל נגד מסארווה ואחרים** [26.1.17] (הוגש על-ידי ההגנה): בתיק זה, נדון עניינם של מספר נאשמים, כשנאשם 3 הורשע בעבירה של סיוע לשוד בחבורה בכך שקשר יחד עם נאשם 1 ואחר לבצע שוד בבית בקלאנסווה, נאשם 1 והאחר יצאו מהרכב לבושים בחם-צוואר ומצויידיים בחפץ הנחזה להיות אקדח, ונאשם 3 נותר ברכב על-מנת לערוך תצפית. השוד אכן בוצע, כשבאותה עת שהו קטינות בבית, עליהן איימו הנאשם 1 והאחר. שני השודדים עזבו את הבית ונכנסו אל הרכב בו המתין נאשם 3, אשר בשלב מאוחר יותר קיבל סך של 4000 ₪ עבור חלקו בשוד.

מהתסקיר עלה, כי הנאשם, אדם נורמטיבי, עבר הליך שיקום, המדובר במעידה חד-פעמית, ובמסגרת הסדר טיעון הושת עליו עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

15. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 8 - 24 חודשי מאסר בפועל.

16. הנאשם שהה כחודשיים וחצי במעצר (בין התאריכים 27.4.15 - 13.7.15), ובמהלך תקופה ממושכת בהגבלת חירות בתנאי איזוק (כשמונה חודשים). לכן, לגישתי, השאלה המרכזית העולה בעניינו היא האם ראוי להחזירו לבית-הסוהר כדי לרצות את "יתרת" עונשו, או שמא ניתן לאפשר לו לרצות את יתרת עונש המאסר בדרך של עבודות שירות. אפשרות זו עולה כרלבנטית על רקע נתוני הנאשם במכלול, מבלי שהדבר יהווה חריגה משמעותית מהמתחם שנקבע.

17. הנאשם הודה במיוחס לו בכתב-האישום המתוקן, הביע חרטה ובושה על מעשיו, כשעל-פי האמור בתסקיר ונתוניו של סאסי נראה, כי יש בסיס להערכה לפיה חבר לחברה שולית, נגרר לתוך האירוע, אך בסופו של יום המדובר בהתנהגות שאינה אופיינית לו.

18. לא נעלמה מעיני העובדה, שהנאשם לא התגייס באופן מלא להליך טיפולי בשירות המבחן. עם זאת, הוא שיתף פעולה בטיפול קבוצתי במסגרת צו פיקוח מעצרים, הגיע לשיחות פרטניות עם קצינת המבחן, ומסר בכנות כי להערכתו לא יוכל להיתרם מטיפול בשירות המבחן. הנאשם מצא את דרכו אל ליבו של רב ש"אימץ" אותו, ובמושגים של הנאשם זכה להכוונה ממנו. הקשר הפרטני עם הרב, לצד הזעזוע שחווה מהמעצר והשהייה בתנאים מגבילים, הביאו לשינוי תפקודי משמעותי אצל הנאשם, שבא לידי ביטוי בתעסוקה יציבה, חיסול חובותיו להוצל"פ, וזוגיות קבועה. שינוי תפקודי זה אינו ברור מאליו

על רקע נקודת הפתיחה של הנאשם, ונוכח מכלול הנתונים אני סבורה שהאינטרס הציבורי מאפשר לקבוע מתווה ענישה אשר ימנע שליחתו אל מאחורי סורג ובריח. עם זאת, על-פי המלצת שירות המבחן, הנאשם יהיה נתון בפיקוח השירות, כך שאם חלילה יסתבך שוב בפלילים, ניתן יהיה להחזירו לבית-המשפט ולגזור את דינו מחדש.

19. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים לזכותו ולחובתו של הנאשם, כשהתחשבתי, בין השאר, בתקופות מעצרו מאחורי סורג ובריח ובאיזוק אלקטרוני, אני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות (ללא ניכוי ימי המעצר).

עבודות השירות יבוצעו במועדון לרכיבה טיפולית בתל-מונד או בכל מקום עבודה אחר עליו יורה הממונה, החל מיום 20.8.18, כמפורט בחוות-דעת הממונה מיום 25.6.18.

מובהר לנאשם, כי עליו לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו-כן, עליו לעמוד בדרישות ובכללי המסגרת, כאשר כל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית וריצוי העונש במאסר ממש. הממונה יהיה רשאי להורות על מתן דגימות שתן לאיתור סמים בכל עת.

12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירות שוד לפי סימן ג' לפרק י"א לחוק העונשין, לרבות סיוע או נסיון.

מורה על תשלום פיצוי על סך 5000 ₪ למתלוננת, עד ליום 1.1.19. ב"כ המאשימה תיידע את המתלוננת בדבר הפיצוי שנפסק, ותמסור פרטיה למזכירות בית-המשפט תוך 14 ימים.

צו מבחן למשך 12 חודשים מהיום, במסגרתו יהווה שירות המבחן מקור להכוונה ופיקוח.

הובהר לנאשם, כי אם לא יעמוד בתנאי הפיקוח, ניתן יהיה להחזירו לבית-המשפט ולהוסיף על עונשו.

הערובות הכספיות שהופקדו בתיק המ"ת יהוו מעתה בטוחות להתייצבות הנאשם לריצוי עונשו. ככל שלא הפקיד דרכון, הרי שיש להפקידו במזכירות בית-המשפט עד ליום ראשון 15.7.18, שעה 12:00. מוצא בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ אשר יהיה בתוקף עד שיוגש אישור על סיום ריצוי עבודות השירות.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

המזכירות תעביר העתק מגזר-הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ט תמוז תשע"ח, 12 יולי 2018, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.